

Asiantuntijalausunto

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista sekä varhaiskasvatuslain 53§:n muuttamisesta (HE 300/2022 vp)

20.1.2023

Hanna Sykkö

Puheenjohtaja

Suomen potilasasiamiehet ry

Potilasasiamiestoiminnan näkökulmasta

- Esityksen taustalla perusteellinen ja monipuolinen valmistelutyö
- Merkittäviä parannuksia potilasasiamiestoiminnan nykytilaan
 - Edistää toiminnan yhdenvertaisuutta ja laatua
 - Vahvistaa osaamista
 - Edistää vaikuttavuutta
 - Parantaa potilaan oikeuksia ja oikeusturvan toteutumista
- Lausuntokierroksen jälkeiset täsmennykset

Kiitettävää

- Riippumattomuuden ja puolueettomuuden turvaaminen
- Toiminnan keskittäminen ja yhtenäistäminen
- Kelpoisuusvaatimukset
- Tilastointivelvoite
- Vuosittainen selvitys
- Kielelliset oikeudet
- Vastuuhenkilön nimeäminen
- Valviran ylläpitämä rekisteri
- Henkilötietojen käsittely, rekisterinpitäjä, asiakirjojen säilyttämisaika
- Sukupuolineutraali nimike
 - Nimike itsessään ei onnistunut kuvaamaan toimintaa

Haasteet

- Resursointi
 - *Nimettävä riittävästi* -> Resursoinnin merkittävät eroavaisuudet hyvinvointialueiden välillä
- Tehtävien sisällön tarkempi määrittelemättömyys
 - *Toimia muutoinkin potilaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi*
 - Avustaminen muissa oikeusturvakeinoissa kuin muistus –menettelyssä?
 - Saattaa johtaa tosiasiasa potilaiden yhdenvertaisten palvelujen saatavuuden vaarantumiseen
- Järjestäminen yksityisten th-palveluntuottajien osalta, etenkin suuret toimijat
 - Huoli pienten yksityisten th-palveluntuottajien potilasasiamiespalvelun laadusta, saatavuudesta ja riippumattomuudesta aiheellinen
- Vastuuhenkilön mahdollisuudet koordinoida, ohjata ja kehittää toimintaa oman toimintaorganisaation ulkopuolisten asiavastaavien osalta
- Erilliset vastuuhenkilöt sosiaali- ja potilasasiavastaaville suurilla hyvinvointialueilla
- Varmistettava asiavastaavan lähipalvelu
- Yhteys asiakas- ja potilasturvallisuuden edistämiseen puuttuu
- Yksittäisen potilasasiavastaavan toiminnan valvonnan epäselvyys